

Lietuvos Respublikos Finansų ministerija

2019 m. lapkričio 29 d.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2, 4, 12, 14, 30, 31, 55, 56(1) straipsnių, 3 priedėlio pakeitimo ir įstatymo papildymo 40(2) ir 56(2) straipsniais įstatymo projekto

Asociacija „Investors’ Forum“ (toliau – Investuotojų Forumas), jungianti stambiausius ir aktyviausius investuotojus į Lietuvos ekonomiką, aktyviai dalyvauja teikdama pasiūlymus kaip pagerinti mokesčių sistemos efektyvumą ir konkurencingumą.

Pelno mokesčio įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje siūloma nustatyti, kad „Kai yra mokestinės tvarkos neatitikimas, kurio pasekmė yra mokėjimo sumos atskaitymas iš pajamų vienoje valstybėje, kai mokėjimo suma neįtraukiama į apmokestinamąsias pajamas kitoje valstybėje, vieneto atlikto mokėjimo suma priskiriama neleidžiamiems atskaitymams“. Mokestinės tvarkos neatitikimas pagal siūlomas 2 straipsnio 171 dalies nuostatas apibrėžiamas kaip „situacija, kai dėl skirtingo finansinių priemonių, pagal jas atliktų mokėjimų ar jų perleidimo kvalifikavimo, taip pat vienetų, nuolatinių buveinių ar joms priskiriamų pajamų (sąnaudų) teisinio reglamentavimo ar traktavimo mokesčių tikslais skirtingose valstybėse įvyksta dvigubas mokėjimo sumos atskaitymas – asocijuotų asmenų arba pagal struktūrinį susitarimą atlikto mokėjimo suma atskaitoma iš pajamų dviejose valstybėse arba įvyksta mokėjimo sumos atskaitymas, bet ši suma neįtraukiama į apmokestinamąsias pajamas – vienoje valstybėje mokėjimo suma atskaitoma iš pajamų, o kitoje – neįtraukiama į apmokestinamąsias pajamas. Mokėjimo pagal finansines priemones ar jų perleidimą suma nelaikoma įtraukta į apmokestinamąsias pajamas, jeigu tokiam mokėjimui taikoma bet kokia pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio lengvata vien tik dėl to, kaip tas mokėjimas kvalifikuojamas pagal mokėjimo gavėjo valstybės teisės aktus, išskyrus atvejus, kai mokėjimo gavėjas įtraukia mokėjimo sumą į mokestinio laikotarpio, prasidedančio per 12 mėnesių nuo mokėjimą atlikusio vieneto mokestinio laikotarpio pabaigos, apmokestinamąsias pajamas arba galima pagrįstai tikėtis, kad mokėjimo gavėjas įtrauks mokėjimo sumą į būsimo mokestinio laikotarpio apmokestinamąsias pajamas, o mokėjimo sąlygos yra tokios, dėl kurių susitartų neasocijuoti asmenys. Mokestinės tvarkos neatitikimas, kai mokėjimas nepripažįstamas mokėjimo gavėjo valstybėje, laikomas mokestinės tvarkos neatitikimu tik tiek, kiek to mokėjimo suma atskaitoma iš pajamų, kurios pajamomis nelaikomos mokėjimo gavėjo

valstybėje. Lietuvos Respublikos finansų ministras tvirtina mokestinės tvarkos neatitikimų pavyzdžių aprašą.“.

Pagal siūlomas nuostatas mokesčių mokėtojams visais atvejais gali tekti nagrinėti ar pajamų gavimo šalyje iš finansinių priemonių gautos pajamos yra įtraukiamos į apmokestinamąsias pajamas.

Atkreipiame dėmesį, kad 2016 m. liepos 12 d. Tarybos direktyva (ES) 2016/1164, kuria nustatomos kovos su mokesčių vengimo praktika, tiesiogiai veikiančia vidaus rinkos veikimą, taisyklės (OL 2016 L 193, p. 1) nei 2017 m. gegužės 29 d. Tarybos direktyva (ES) 2017/952, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2016/1164, kiek tai susiję su trečiųjų valstybių mokestinės tvarkos neatitikimais (OL 2017 L 144, p. 1), tokių priemonių nėra numaćiusi. Minėtos direktyvos kalba tik apie tokius atvejus, kuomet kyla pačių finansinių priemonių kvalifikavimo skirtumai ir mokesčių mokėtojai siekia jais pasinaudoti, o ne įtraukia visus skirtingo apmokestinimo reglamentavimo atvejus, kuomet tam tikros rūšies pajamoms kitoje valstybėje galėtų būti suteikiama mokestinė lengvata.

2016 m. liepos 12 d. Tarybos direktyvos (ES) 2016/1164 preambulės 13 dalyje nurodyta, kad „Šiame kontekste naudinga patikslinti, kad priemonės, kuriomis siekiama spręsti šalių mokestinės tvarkos neatitikimų klausimą šioje direktyvoje, yra taikytinos tais neatitikimų atvejais, kuriuos lemia finansinės priemonės arba subjekto teisinio kvalifikavimo skirtumai, ir jomis nesiekama paveikti valstybės narės bendrųjų mokesčių sistemos ypatumų.“

2017 m. gegužės 29 d. Tarybos direktyvos (ES) 2017/952, preambulės 12 dalyje nurodyta, kad „siekiant užtikrinti proporcingumą, reikia reglamentuoti tik tuos atvejus, kuriais esama didelės rizikos, kad bus išvengta apmokestinimo pasinaudojant šalių mokestinės tvarkos neatitikimais.“

16 dalyje taip pat pažymima, kad „mokėjimų pagal finansinę priemonę atžvilgiu galėtų būti laikoma, kad pasinaudota šalių mokestinės tvarkos neatitikimais, tais atvejais, kai atskaitymo neįtraukiant pasekmės priskirtinos priemonės arba pagal ją atliktų mokėjimų kvalifikavimo skirtumams. Jeigu, atsižvelgiant į mokėjimo pobūdį, pagal mokėjimo gavėjo jurisdikcijos įstatymus jam gali būti taikoma dviguba mokesčio lengvata, pavyzdžiui, atleidimas nuo mokesčio, mokesčio tarifo sumažinimas arba bet koks mokesčio kreditas ar grąžinimas, turėtų būti laikoma, kad dėl tokio mokėjimo pasinaudojama šalių mokestinės tvarkos neatitikimais tokiu mastu, kokio dydžio yra susijusi per mažai apmokestinta suma. Tačiau mokėjimo pagal finansinę priemonę atžvilgiu neturėtų būti laikoma, kad pasinaudota šalių mokestinės tvarkos neatitikimais, jei mokesčio lengvata mokėjimo gavėjo jurisdikcijoje suteikta tik dėl mokėjimo gavėjo mokestinio statuso arba dėl to, kad ta priemonė yra turima laikantis specialios tvarkos sąlygų;“

Atsižvelgiant į tai, siūlome Pelno mokesčio įstatymo pakeitimuose atitinkamai nustatyti, kad mokestinės tvarkos neatitikimu nelaikomos bet kokios dėl skirtingo reglamentavimo atsirandančios mokesčių lengvatos, o tik tie atvejai, kuriuos lemia finansinės priemonės **teisinio kvalifikavimo** skirtumai ir siūlome „mokestinės tvarkos neatitikimo“ apibrėžimą koreguoti kaip nurodyta žemiau bei, jei reikalinga, atlikti kitus įstatymo pakeitimus tinkamam minėtų Direktyvų įgyvendinimui.

„17¹. Mokestinės tvarkos neatitikimas – situacija, kai dėl skirtingo finansinių priemonių, pagal jas atliktų mokėjimų ar jų perleidimo ~~kvalifikavimo~~, taip pat vienetų, nuolatinių buveinių ar joms priskiriamų pajamų (sąnaudų) teisinio ~~reglamentavimo ar traktavimo mokesčių tikslais~~ **kvalifikavimo** skirtingose valstybėse įvyksta dvigubas mokėjimo sumos atskaitymas – asocijuotų asmenų arba pagal struktūrinį susitarimą atlikto mokėjimo suma atskaitoma iš pajamų dviejose valstybėse arba įvyksta mokėjimo sumos atskaitymas, bet ši suma neįtraukiama į apmokestinamąsias pajamas – vienoje valstybėje mokėjimo suma atskaitoma iš pajamų, o kitoje – neįtraukiama į apmokestinamąsias pajamas. Mokėjimo pagal finansines priemones ar jų perleidimą suma nelaikoma įtraukta į apmokestinamąsias pajamas, jeigu tokiam mokėjimui taikoma bet kokia pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio lengvata vien tik dėl to, kaip tas mokėjimas kvalifikuojamas pagal mokėjimo gavėjo valstybės teisės aktus, išskyrus atvejus, kai mokėjimo gavėjas įtraukia mokėjimo sumą į mokestinio laikotarpio, prasidedančio per 12 mėnesių nuo mokėjimą atlikusio vieneto mokestinio laikotarpio pabaigos, apmokestinamąsias pajamas arba galima pagrįstai tikėtis, kad mokėjimo gavėjas įtrauks mokėjimo sumą į būsimo mokestinio laikotarpio apmokestinamąsias pajamas, o mokėjimo sąlygos yra tokios, dėl kurių susitartų neasocijuoti asmenys. Mokestinės tvarkos neatitikimas, kai mokėjimas nepripažįstamas mokėjimo gavėjo valstybėje, laikomas mokestinės tvarkos neatitikimu tik tiek, kiek to mokėjimo suma atskaitoma iš pajamų, kurios pajamomis nelaikomos mokėjimo gavėjo valstybėje. Lietuvos Respublikos finansų ministras tvirtina mokestinės tvarkos neatitikimų pavyzdžių aprašą.“

Taip pat nėra aišku ar siūloma finansinės priemonės sąvoka, numatyta Pelno mokesčio įstatymo 2 straipsnio¹⁰ dalyje, apima ir skolos vertybinius popierius, todėl šis klausimas reikėtų paaiškinti minimame finansų ministro mokestinės tvarkos neatitikimų pavyzdžių apraše.

Pagarbiai,

Vykdomoji direktorė

Rūta Skyrienė